

Merialuesuunnittelu ja meriluonto

Mari Pohja-Mykrä

Suomen merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaattori

13.8.2024

Euroopan unionin
osarahoittama

3 TAVOITETTA

- Edistää merialueen eri käyttömuotojen kestävä kehitystä ja kasvua.
- Edistää merialueen luonnonvarojen kestävä käyttöä.
- Edistää meriympäristön hyvän tilan saavuttamista.

3 SUUNNITTELUALUETTA

8+1 TEKIJÄÄ

Rannikon maakuntien liitot ja ympäristöministeriö.

11 MERELLISTÄ TEEMAA

4 LÄPILEIKKAAVAA TEEMAA

- Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
- Ilmastoviisas merialuesuunnittelu
- Merellinen monikäyttö
- Turvallisuus ja huoltovarmuus

1 YHTEINEN SUUNNITELMA

Euroopan unionin osarahoittama

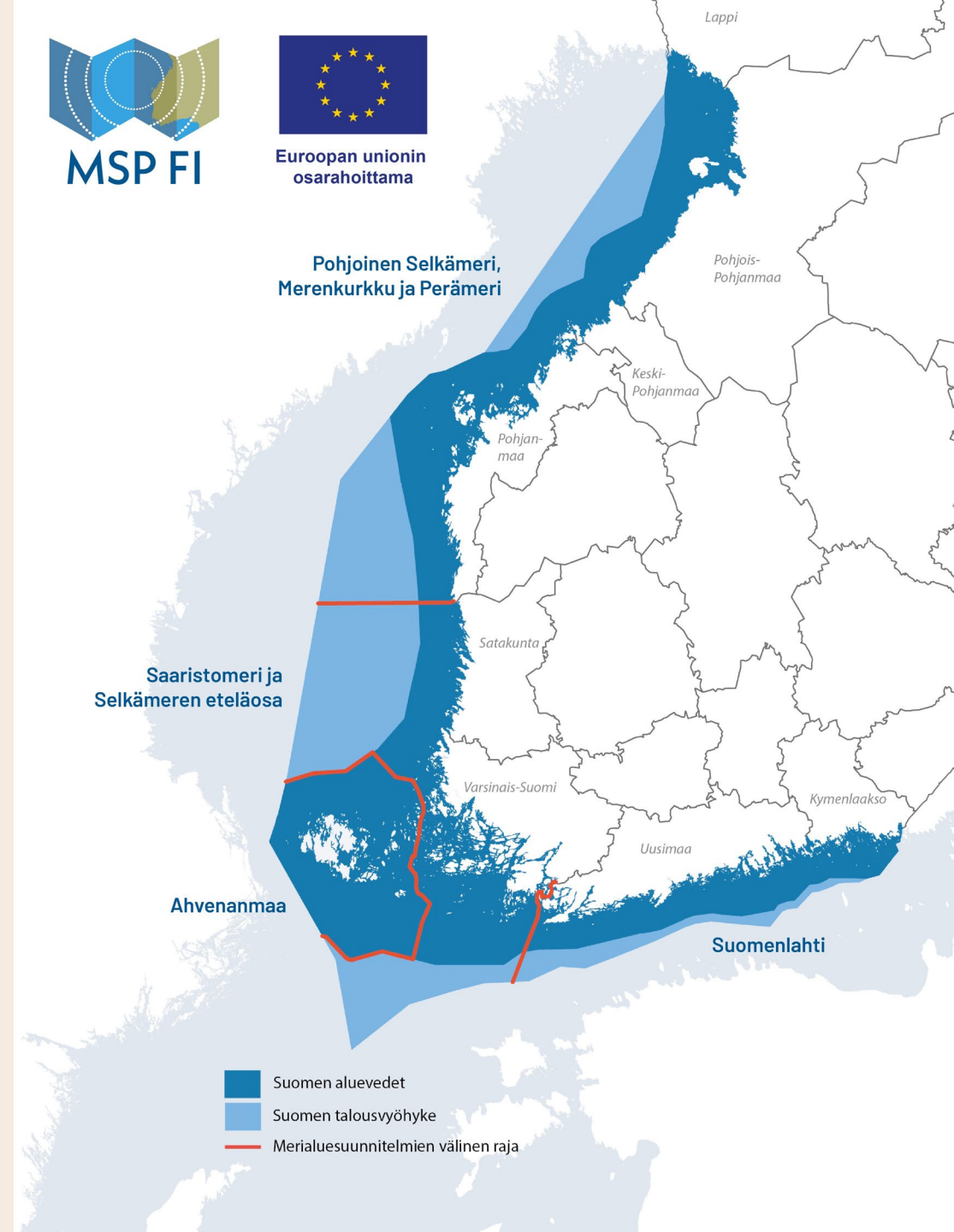
Pohjoinen Selkämeri,
Merenkurkku ja Perämeri

Saaristomeri ja
Selkämeren eteläosa

Ahvenanmaa

Suomenlahti

- Suomen aluevedet
- Suomen talousvyöhyke
- Merialuesuunnitelmien välinen raja

Miten merialuesuunnitelma vaikuttaa?

Merialuesuunnitelma on luonteeltaan strateginen ja yleispiirteinen kehittämissasiakirja, jota havainnollistetaan kartalla

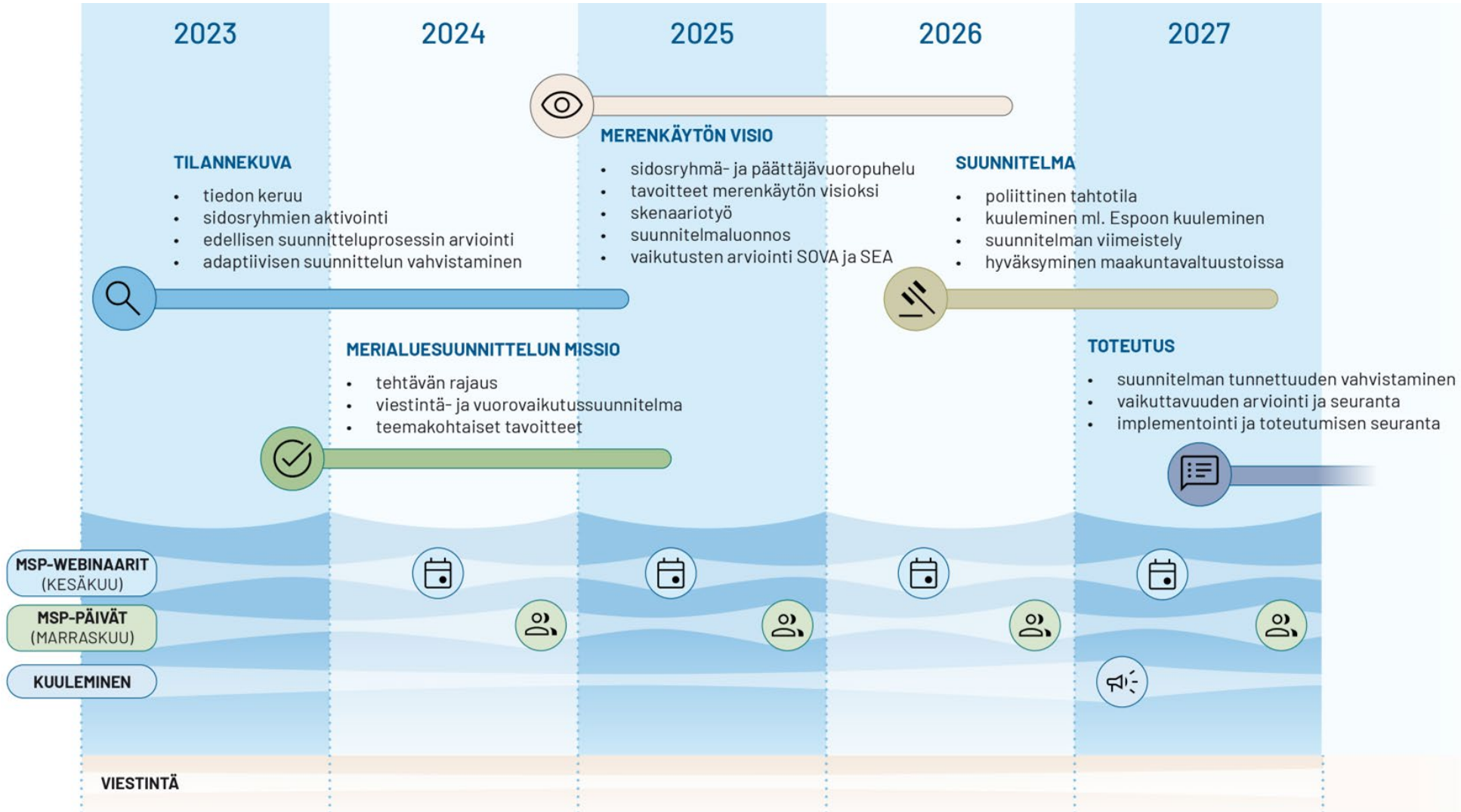
- Suunnitelman **ohjausvaikutukset ovat välillisiä**: aluesuunnittelun työkaluna se tukee maakuntakaavoitusta ja aluekehitystä tuottamalla tietoa merellisten toimialojen sekä meriympäristön mahdollisuuksista ja reunaehdoista.
- Merialuesuunnitelman **vaikuttavuus syntyy myös kytköksestä kansallisiin, alueellisiin ja sektorikohtaisiin politiikkalinjauksiin sekä strategioihin**, kuten [Suomen Rannikkostrategiaan](#).
- Merialuesuunnitelma **tukee ja taustoittaa** mm. maakuntakaavoitusta, maakuntaohjelma- ja aluekehitystyötä, merialueen luonnonvara-, hoito- ja käyttösuunnittelua.
- Suunnitelman **vaikuttavuus syntyy suunnitteluprosessissa**, eli sidosryhmien yhteisymmärryksen sekä suunnitelmaan sitoutumisen ja sitä kohtaan koetun omistajuuden kautta.

**Merestä on kaikille
Havet är för alla**

Vuorovaikutuksen prosessi

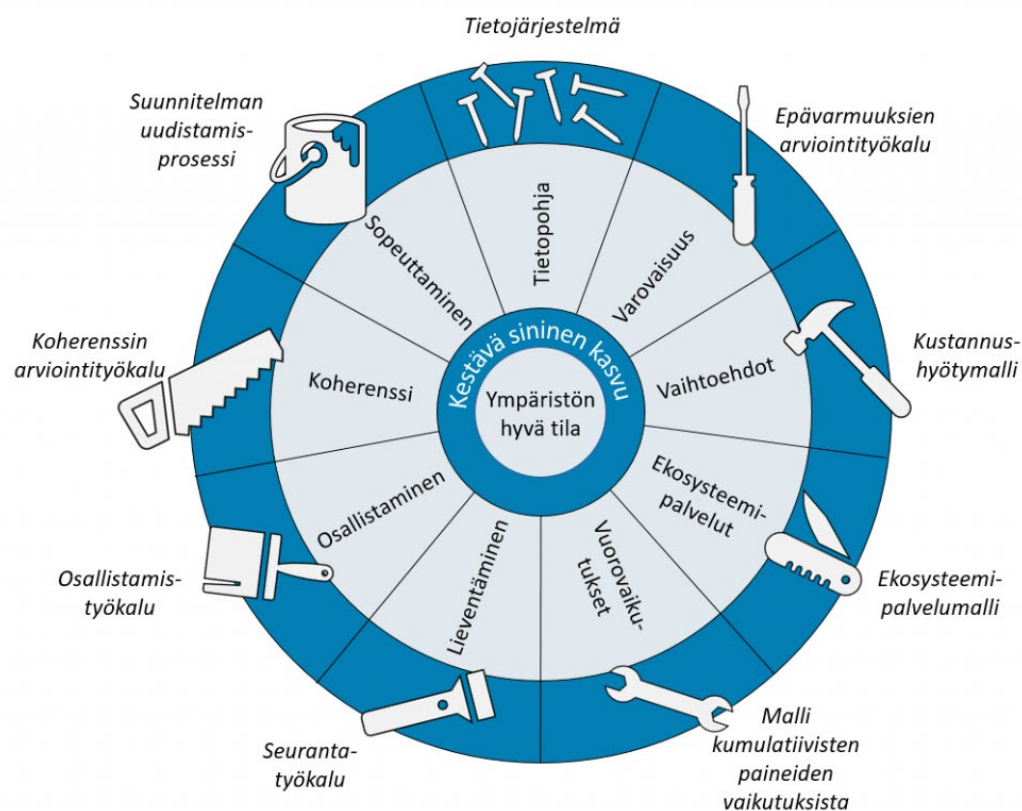
Kaikille avoin yhteistyöverkosto

www.merialuesuunnittelu.fi

Meriluonto - Merenhoito - Vesienhoito

Ekosysteemipohjainen lähestymistapa (EBA)

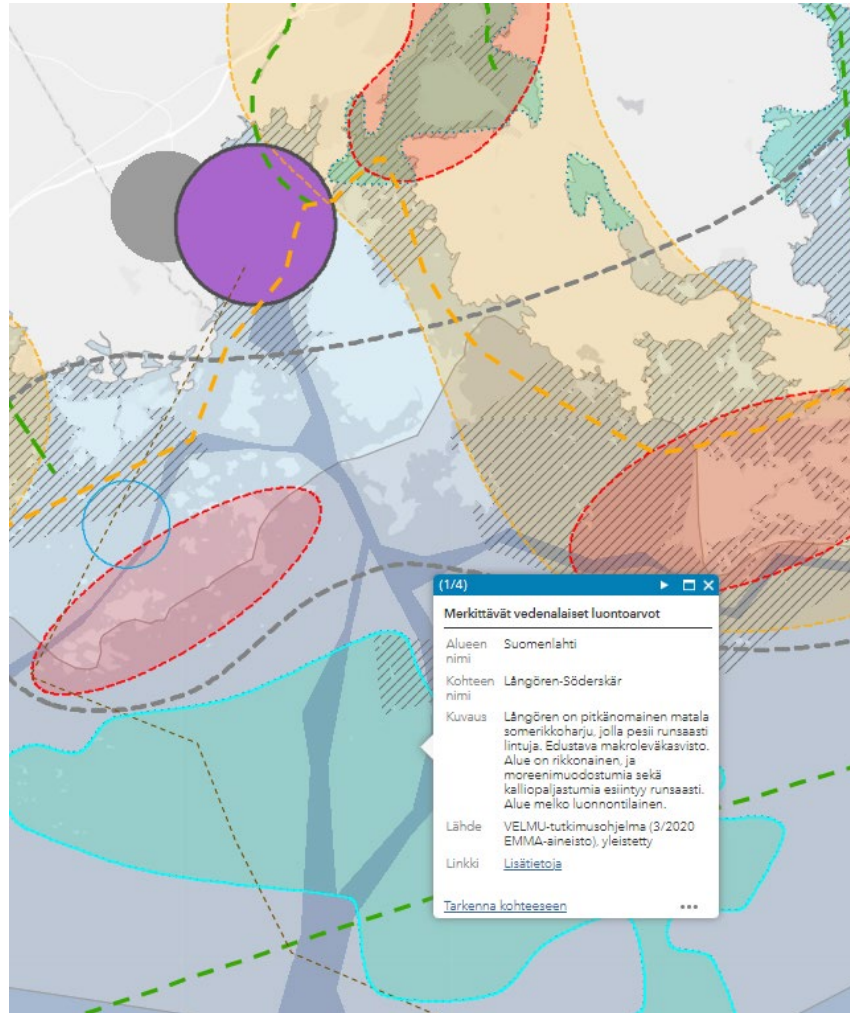
HELCOM-VASAB-merialuesuunnittelutyöryhmä on tunnistanut ekosysteemilähestymistapaa soveltavalle merialuesuunnittelulle yhdeksän periaatetta, joita sovelletaan Suomen merialuesuunnittelussa

1. Parhaan tiedon kokoaminen merestä ja sen käytöstä
2. Varovaisuusperiaatteen soveltaminen merialuesuunnittelussa
3. Vaihtoehtoisten suunnitteluratkaisujen kartoittaminen
4. Ekosysteemipalveluiden tunnistaminen
5. Vuorovaikutussuhteiden kokonaisvaltainen ymmärtäminen
6. Merialuesuunnitelmien vaikutusten lieventäminen
7. Osallistava suunnittelu ja viestintä
8. Merialuesuunnitelman tarkastelutaso ja koherenssi
9. Merialuesuunnitelmien vaikutusten seuranta, arviointi ja sopeuttaminen

Raportti: [Ekosysteemilähestymistavan soveltaminen merialuesuunnitelmien laadinnassa \(2020\)](#)

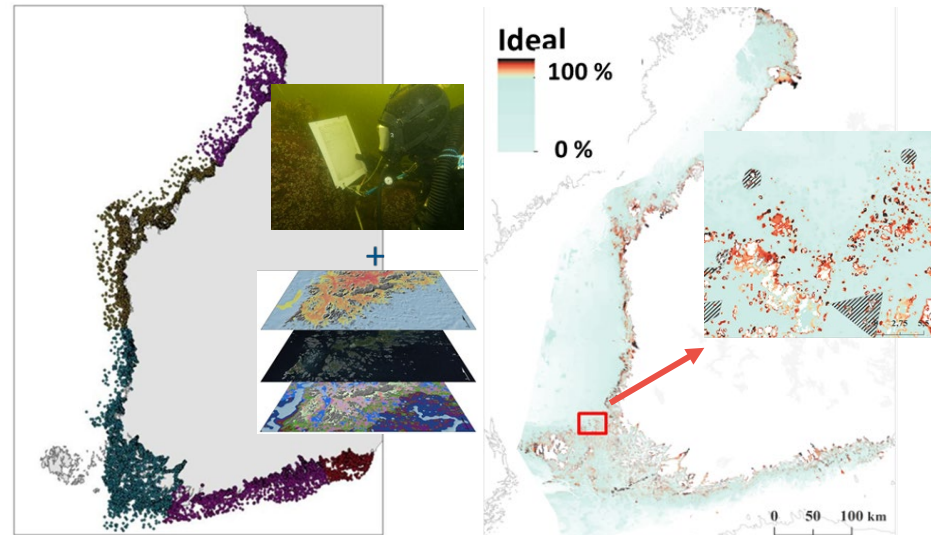
MSP 1.0

MERKITTÄVÄT VEDENALAISET LUONTOARVOT

VELMU
Vedenalaisen meriluonnon inventointiohjelma 2004 →
n. 180 000 havaintopistettä

ZONATION ANALYYSI

Contents lists available at ScienceDirect
Marine Policy
journal homepage: www.elsevier.com/locate/marpol

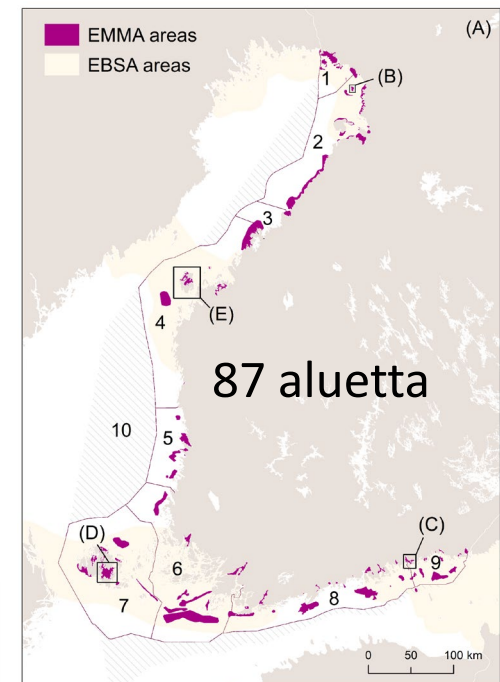
Full length article
Identifying ecologically valuable marine areas to support conservation and spatial planning at scales relevant for decision making

Lauri M.J. Kuismanen^{a,*}, Elna A. Virtanen^{a,b}, Juhon Lappalainen^{a,b}, Lasse Kurvinen^c, Penina Blankett^d, Markku Viitasalo^e

^a Finnish Environment Institute (Eeva), Lankarantaaukio 11, 00790 Helsinki, Finland
^b Finnish Natural History Museum, University of Helsinki, Finland
^c Helsinki City and URBIS Finland, Finland
^d Department of the Natural Environment, Ministry of the Environment, Helsinki, Finland

Suomen ekologisesti merkittävät vedenalaiset meriluontoalueet (EMMA-alueet)

EBSA-kriteerit, asiantuntijatyö

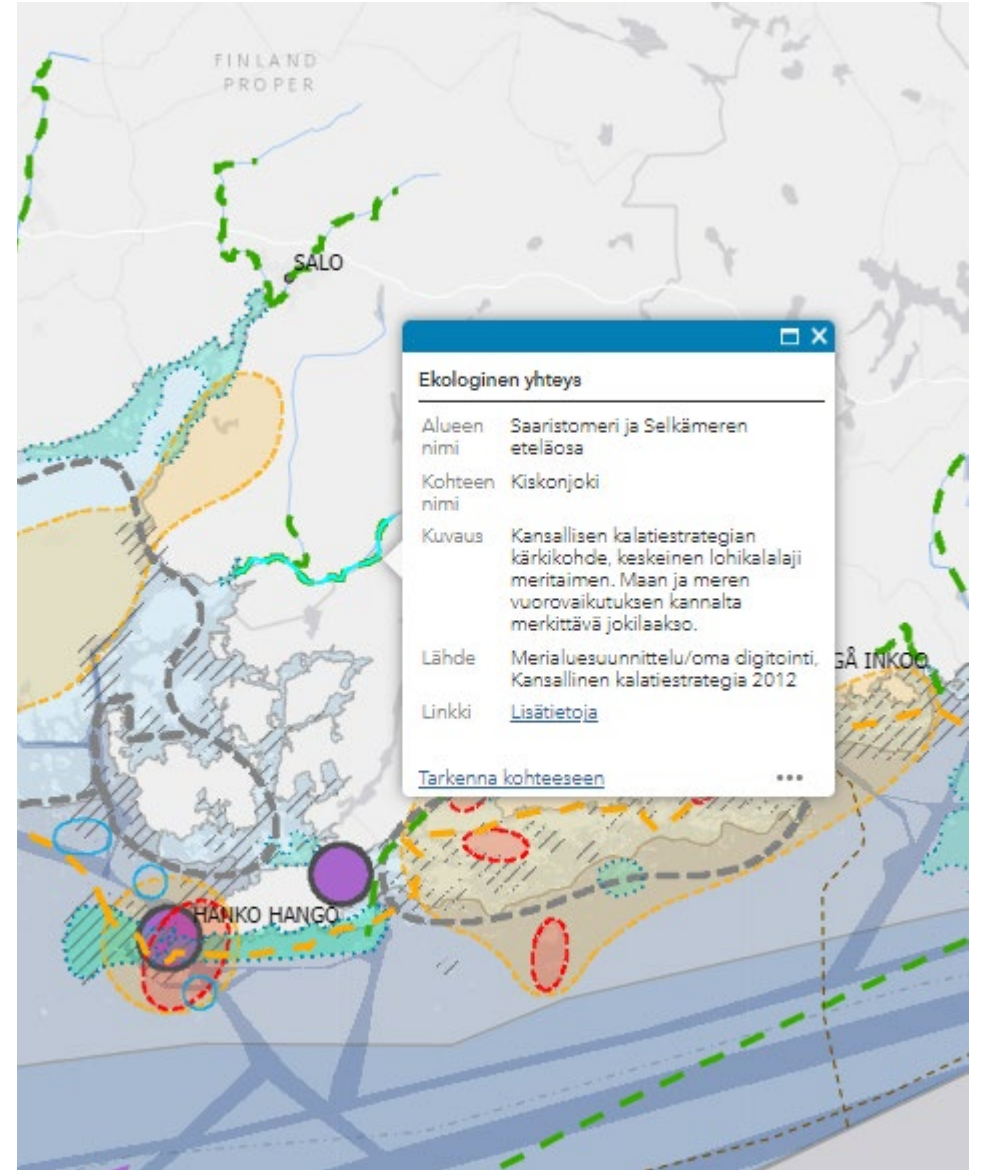
Kuismanen ym. 2023

MSP 1.0

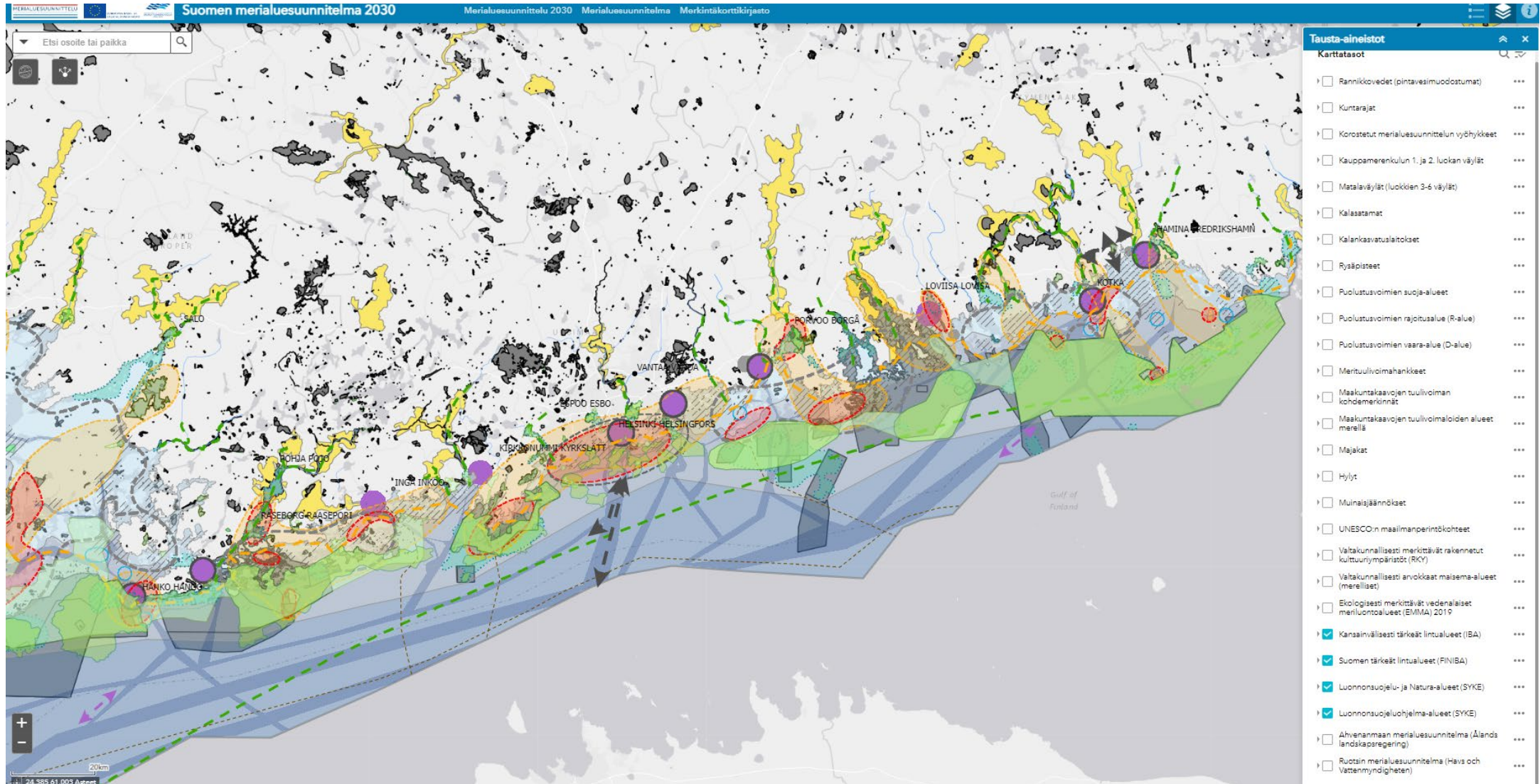
EKOLOGINEN YHTEYS

Merkinnällä osoitetaan merkittäviä ekologisia yhteyksiä, joita ovat muun muassa vaelluskalojen kannalta merkittävät joet ja kansainväliset viheryhteydet.

MSP 1.0 – Suojelualueet tausta-aineistossa

Ilmastomuutoksen hillintä

Kestävä merellinen ruoantuotanto

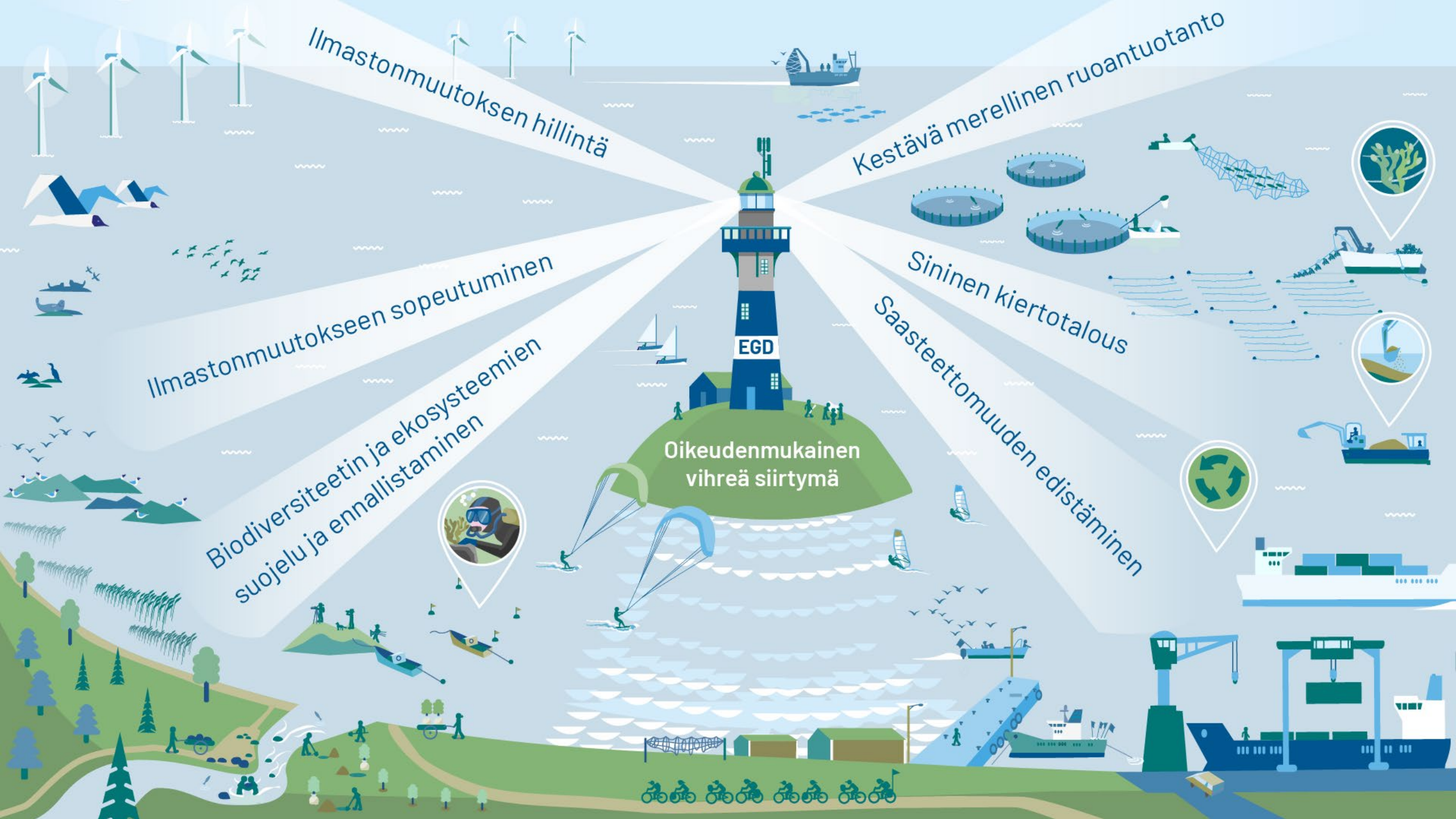
Ilmastomuutokseen sopeutuminen

Sininen kiertotalous

Biodiversiteetin ja ekosysteemien
suojelu ja ennallistaminen

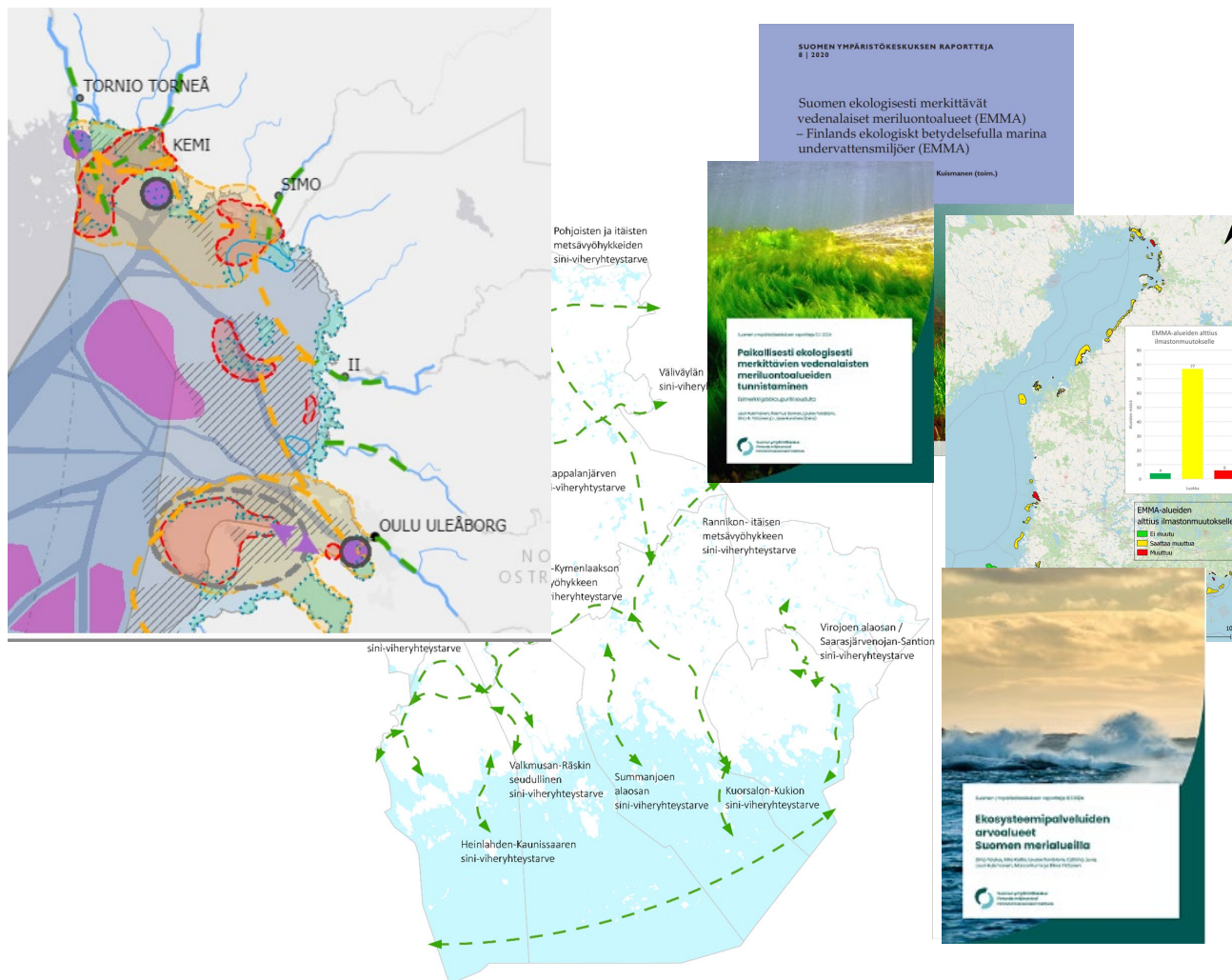
Saasteettomuuden edistäminen

Oikeudenmukainen
vihreä siirtymä

MSP 2.0: EGD - Biodiversiteetin ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

+ Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (Ilmastoviisas-MSP)

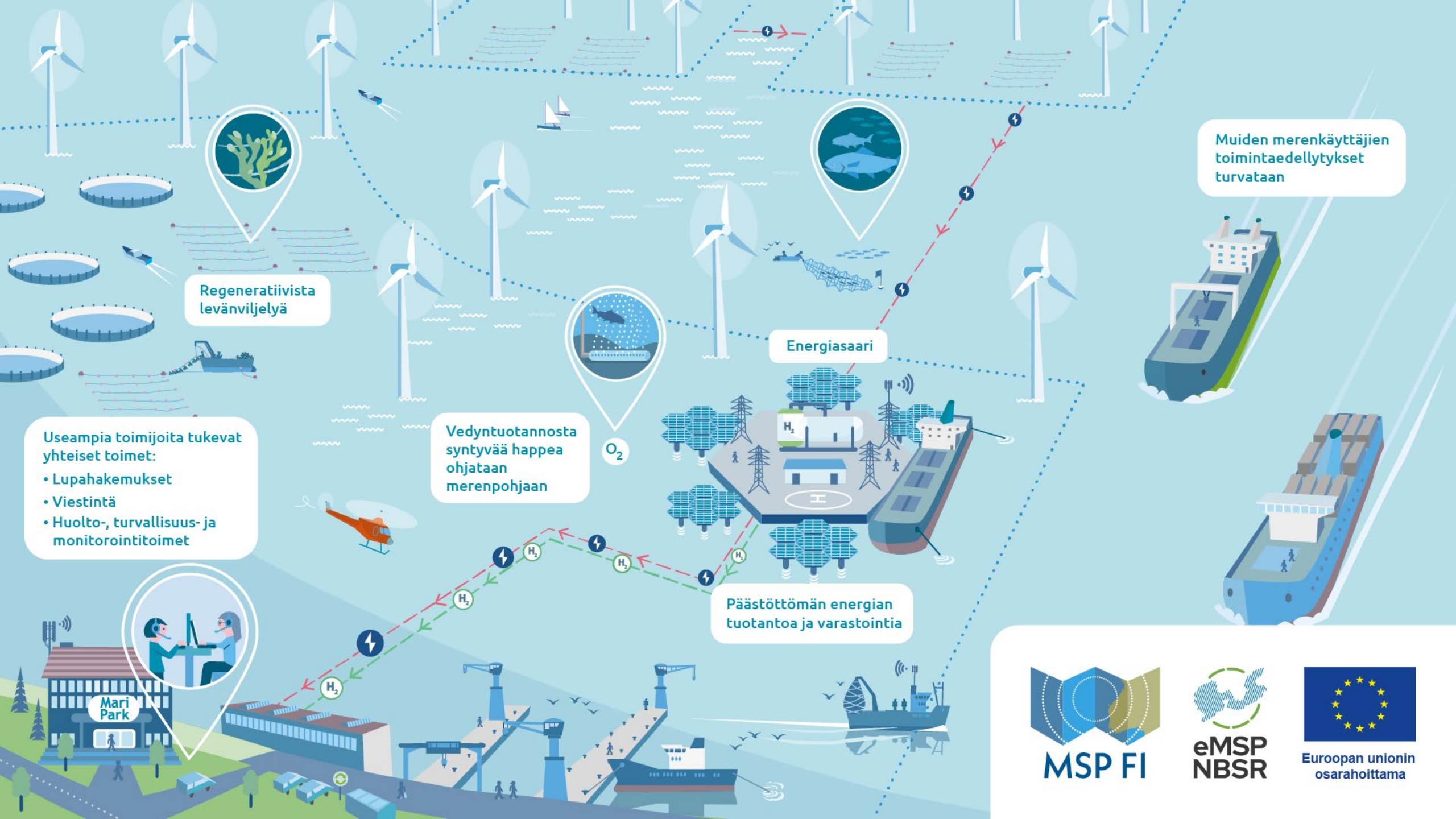

Merialuesuunnittelun ja –suunnitelman rooli?

Pohdinnassa karttamerkintä siniviherverkostolle, joka kattaa koko merialueen sekä maa-meripinnan. Ja jossa otetaan huomioon luontoarvoalueet ja niiden kytkeytyneisyys.

- [Ekologisesti merkittävät vedenalaiset meriluontoalueet \(EMMA\)](#)
- Ilmastonmuutokselle alttiit ja stabiilit EMMA¹
- [Paikallisesti merkittävät merialueet \(PEMMAT\)](#)
- [Ekosysteempipalveluiden arvoalueet \(ESPA\)¹](#)
- Vaellusreitit (kalat, linnut, lepakot)
- Kansainväliset viheryhteydet
- Suojelualueet?

¹ YM:n rahoittama ja SYKE:n toteuttama MeriTV-hanke vuosina 2023-2024

Regeneratiivista levänviljelyä

Energiasaari

Muiden merenkäyttäjien toimintaedellytykset turvataan

Useampia toimijoita tukevat yhteiset toimet:

- Lupahakemukset
- Viestintä
- Huolto-, turvallisuus- ja monitorointitoimet

Vedyntuotannosta syntyvää happea ohjataan merenpohjaan

Päästöttömän energian tuotantoa ja varastointia

Mari Park

www.merialuesuunnitelma.fi www.merialuesuunnittelu.fi

Tutustu merituulivoimaraaportteihin:

- ✓ [Merituulivoiman tilanne- ja kehityskuva](#) -selvitys.
- ✓ [Merituulivoiman sosiaalisten ja kulttuuristen vaikutusten arviointi](#).
- ✓ Tuloksista valmisteltu [tarinakartta](#).
- ✓ [Kuinka iso asia merituulivoima on?](#)

Tutustu merellisen monikäytön raportteihin:

- ✓ [Kestävä sininen talous ja merialuesuunnittelu](#) -tarinakartta.
- ✓ [Merellinen monikäyttö ja merialuesuunnittelu](#) -raportti.
- ✓ [Suomalainen MariPark – Case Eurajoki](#)
- ✓ [Kalastus muuttuvassa toimintaympäristössä](#)